

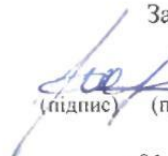

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра правоохоронної діяльності та загальноправових
дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА
Міжнародно-правові стандарти прав людини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Козинець О.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«01» вересня 2025 р.

Розробник (-и): Миронець О.М., к.ю.н., доцент кафедри
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

 (підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

 (підпис)

 (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова (БК 46)
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	3 рік, 5 семестр Освітня програма «Право»
Викладач (-і)	Миронець Оксана Миколаївна, к.ю.н., доцент кафедри
Профайл викладача (-ів)	https://tidp.stu.cn.ua/myronecz-oksana-mykolayivna/
Контакти викладача	o.m.myronets@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Розбудова демократичного суспільства й правової держави в Україні передбачає, насамперед, забезпечення прав і свобод людини. Це можливо передусім через впровадження міжнародних норм з прав людини у законодавство України та створення механізмів їх реалізації.

Міжнародно-правові стандарти прав людини є результатом тривалої роботи великої кількості держав з вироблення узгоджених позицій у галузі прав людини. Держави спрямовують свою діяльність на дотримання певних універсальних цінностей, забезпечуючи повагу і захист прав людини всіма доступними засобами. Вони відповідальні за виконання своїх зобов'язань в галузі прав і свобод людини перед своїм населенням і міжнародним співтовариством. Україна як незалежна держава приймає участь у розробці міжнародно-правових стандартів прав людини та намагається їх впроваджувати в діяльність суб'єктів публічної влади. Тому, дослідження питань про міжнародні стандарти щодо основних прав, свобод і обов'язків є актуальним напрямом сучасної правової науки.

Опанування питань курсу «Міжнародно-правові стандарти прав людини» сприятиме забезпеченню поінформованості та оволодіння сучасними знаннями щодо становлення міжнародно-правових стандартів прав людини, механізму їх виникнення та закріплення в основних міжнародних угодах в галузі прав людини, практики застосування в діяльності міжнародних органів та органів публічної влади України.

Відповідно до цього навчальна дисципліна «Міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини» покликана забезпечити вирішення таких основних завдань: сформулювати у здобувачів вищої освіти розуміння сучасних проблем правового забезпечення захисту прав людини нормами універсального та регіонального міжнародного права; ознайомити їх з існуючими міжнародно-правовими механізмами захисту прав людини; з принципами, на яких ґрунтуються міжнародні стандарти в галузі прав людини; з міжнародно-правовими зобов'язаннями України у галузі дотримання прав і основних свобод людини.

3. Мета та цілі курсу. Мета навчальної дисципліни «Міжнародно-правові стандарти прав людини» - сформулювати у здобувачів вищої освіти розуміння сучасних проблем правового забезпечення захисту прав людини нормами універсального та регіонального міжнародного права; ознайомити їх з існуючими міжнародно-правовими механізмами захисту прав людини; з принципами, на яких ґрунтуються міжнародні стандарти в галузі прав людини; із міжнародно-правовими зобов'язаннями України у галузі дотримання прав і основних свобод людини.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми;

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського Суду з прав людини.

СК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

4. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (РН), передбачені освітньою програмою:

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського Суду з прав людини.

5. Пререквізити -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання	контрольна робота
Всього кредитів	3

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

а) лекції (теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни); б) практичні заняття; в) самостійна робота студентів (опрацювання лекційного матеріалу, основної та додаткової літератури; виконання завдань у системі MOODLE (тести, вправи на визначення правильних відповідей, задачі); підготовка доповіді-презентації, есе на обрану тему; аналітичний огляд наукової публікації щодо актуальних проблем правоохоронної діяльності; підбір та огляд літературних джерел за обраною проблемою для участі у конференції; ознайомлення з онлайн ресурсами).

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Тема 1. Права людини в історії людства

Роздуми про права людини в ранніх релігійних текстах: Десять Заповідей Біблії, «Медінські» сури Корану.

Ідея прав людини у Давній Греції. Погляди Сократа, Платона, Аристотеля, їх попередників та послідовників на права людини в державі. Природно-правові погляди мислителів Давнього Риму щодо свободи та рівності всіх людей. Філософські вчення Цицерона, Сенеки, Марка Аврелія, Плутарха та інших про державу, закони та права людей, як теоретичні засади для подальшого розвитку юридичних положень про природні права та свободи людини.

Подальший розвиток ідей про права людини в працях мислителів, філософів, державних діячів, юристів середньовіччя та класицизму: Томаса Гоббса, Гуго Гроція, Джона Локка, Жан-Жака Руссо, Іммануїла Канта, Томаса Пейна, Джеремі Бентама та ін. Світський моральний універсалізм епохи Просвіти.

Основні принципи та постулати перших політико-правових актів про права людини XVII - XVIII ст., які містять англійська Петиція про права (1628 р.), Білль про права (1689 р.), Декларація незалежності Сполучених Штатів Америки (1776 р.), французька Декларація прав людини і громадянина (1789 р.), Біль про права Сполучених Штатів (1791 р.).

Становлення ідеї захисту прав людини від буржуазних революцій до Другої світової війни. Сучасний етап розвитку прав людини з часу прийняття Статуту ООН до наших днів.

Особливості становлення ідеї прав людини в історії українського народу.

Тема 2. Поняття, природа та сутність прав людини. Міжнародне право прав людини та міжнародний захист прав людини

Поняття прав і свобод людини. Класифікація прав людини. Соціальний, філософський, правовий аспекти прав людини. Визначення терміну “права людини”. Три покоління прав людини. Природно-правова доктрина як основа ідеї прав і свобод людини. Позитивні права людини, як юридично обов’язкові норми, які закріплюють, зокрема, й природні права, дотримання та застосування яких гарантується державними та міжнародними (судовими, контрольними, наглядовими тощо) органами. Ліберальна теорія щодо сутності прав людини.

Міжнародне право прав людини – галузь міжнародного права, яку утворює система норм і принципів міжнародного права, що регулюють і забезпечують міжнародний захист прав і

основних свобод людини в мирних умовах. Міжнародна нормативно-правова база, яка існує у сфері прав людини. Поняття міжнародного контролю за здійсненням та захистом прав людини.

Поняття та види міжнародно-правових механізмів захисту прав людини. Політичні та юридичні механізми. Міжнародні процедури у сфері контролю за додержанням прав людини.

Класифікація контрольних механізмів і процедур, що існують у галузі захисту прав людини.

Питання про міжнародну правосуб'єктність фізичної особи в галузі міжнародного права прав людини. Джерела міжнародного захисту прав людини. Міжнародно-правові звичаї, загальні принципи права, міжнародні договори. Міжнародний біль прав людини – сукупність основних міжнародних документів універсального характеру, що відображають сутність міжнародного захисту прав людини та основних свобод. Специфічні (спеціальні) міжнародно-правові документи універсального характеру. Рішення міждержавних організацій. Договори та угоди регіонального і локального характеру.

Тема 3. Міжнародні механізми і процедури органів ООН з додержання прав людини й основних свобод

Статут ООН про права людини, функції Генеральної Асамблеї та Економічної і Соціальної Ради ООН у цій галузі. Механізми контролю Комісії з прав людини (1946 р. – 2006 р.) та її Підкомісії з питань заохочення і захисту прав людини. Рада з прав людини, як допоміжний орган Генеральної Асамблеї ООН. Процедура розгляду індивідуальних повідомлень відповідно до резолюції 1235 та резолюції 1503 ЕКОСОР. Діяльність Комісії ООН щодо статусу жінок. Повноваження Верховного комісара ООН з прав людини.

Повноваження спеціалізованих установ ООН у галузі захисту прав людини: ЮНІСЕФ, МОП, ЮНЕСКО. Універсальна судова система захисту прав людини: Міжнародний Суд ООН, Міжнародний кримінальний суд.

Зальна декларація прав людини 1948 року. Декларація як кодекс загальновизнаних міжнародно-правових звичаєвих норм. Зміст ЗДПЛ. Класифікація прав та свобод людини у Загальній декларації. Відповідність конституційних прав та свобод людини в Україні універсальним стандартам ЗДПЛ: громадянські (особисті) права та свободи людини; політичні права та свободи людини; економічні права людини; соціальні права людини; культурні права прав людини. Різниця у правовому режимі надання громадянських, політичних, соціально-економічних та культурних прав відповідно до роз'яснень у коментарі до II Розділу Конституції України.

Тема 4. Права людини та міжнародно-правові механізми їх захисту у МПГПП та МПЕСКП 1966 р.

Історія створення Пактів про права людини 1966 р. Основні права, передбачені Міжнародним пактом про громадянські та політичні права: право народів на самовизначення; громадянські права; політичні права; принцип рівності, недискримінації, права меншин. Зміст першого Факультативного протоколу 1966 р. та другого Факультативного протоколу 1989 р. до МПГПП. Механізми нагляду за імплементацією та виконанням МПГПП.

Основні права, передбачені Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права: економічні і соціальні права; культурні права. Механізм контролю щодо додержання прав, визнаних у МПЕСКП.

Тема 5. Конвенції ООН з прав людини із власними організаційно-правовими механізми контролю за їх здійсненням

Конвенції ООН з прав людини та органи контролю за виконанням положень конвенцій, які створюються ними. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Комітет з ліквідації расової дискримінації. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Комітет з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських і таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 р. Комітет проти катувань. Конвенція про права дитини 1989 р. Комітет прав дитини. Міжнародна конвенція про захист прав трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990 р. Комітет захисту трудящих-мігрантів. Конвенція про права інвалідів 2007 р. Комітет прав інвалідів.

Тема 6. Колективні права та їх захист в універсальному міжнародному праві

Становлення інституту міжнародного захисту прав релігійних та національних меншин. Захист прав осіб, які належать до меншин, у рамках ООН. Універсальні міжнародно-правові джерела про загальні та спеціальні права національних меншин. Національні меншини та право народів на самовизначення. Право національних меншин на культурну автономію. Політичні та представницькі права національних меншин. Декларація ООН про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин 1992 р. Зміст ст. 27 МПГПП 1966 р.

Визначення поняття „корінні народи” та особливості їх міжнародно-правового статусу. Конвенції МОП № 107, № 169 про захист корінних народів. Декларація ООН про права корінних народів 2007 р.

Правовий статус національних меншин в Україні та його відповідність чинним міжнародно-правовим стандартам.

Тема 7. Європейська та міжнародна система захисту прав людини. Європейський суд з прав людини: загальна характеристика

Діяльність НБСЄ/ОБСЄ щодо визначення міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини. Права людини в Європейському Союзі. Захист прав людини у рамках Ради Європи: інституційні органи. Нормативний зміст Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 р. Європейський суд з прав людини. Комісар Ради Європи з прав людини. Європейська соціальна хартія 1961 р. (переглянута у 1996 р.) та Європейський комітет з соціальних прав. Рамкова конвенція про захист національних меншин 1995 р. та Консультативний комітет Рамкової конвенції. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин 1992 р. та Комітет експертів Європейської хартії. Європейська конвенція про запобігання катуванням та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню та покаранню 1987 р. та Європейський комітет з питань запобігання катуванням.

Міжамериканська система захисту прав людини: Статут Організації американських держав (ОАД) та Американська декларація прав і обов'язків людини; Міжамериканська комісія з прав людини (МАКПЛ); Американська конвенція з прав людини (АКПЛ); Міжамериканський Суд з прав людини.

Африканська концепція прав людини; Африканська система захисту прав людини; Африканська Хартія прав людини і народів; Африканська Комісія з прав людини і народів; Африканський Суд з прав людини. Становлення системи захисту прав людини арабського регіону. Арабська хартія прав людини (переглянута) 2004 р.

Європейський суд з прав людини. Порядок і форми діяльності Суду. Право на звернення до Суду. Умови прийнятності заяви до розгляду в Суді та умови сумісності заяви з Конвенцією. Виконання рішень Суду. Роль Комітету Міністрів Ради Європи у контролі за виконанням рішень Суду.

Тематика семінарських занять

Тема 1. Права людини в історії людства

Тема 2. Поняття, природа та сутність прав людини. Міжнародне право прав людини та міжнародний захист прав людини

Тема 3. Міжнародні механізми і процедури органів ООН з додержання прав людини й основних свобод

Тема 4. Права людини та міжнародно-правові механізми їх захисту у МПГПП та МПЕСКП 1966 р.

Тема 5. Конвенції ООН з прав людини із власними організаційно-правовими механізми контролю за їх здійсненням

Тема 6. Колективні права та їх захист в універсальному міжнародному праві

Тема 7. Європейська та міжнародна система захисту прав людини. Європейський суд з прав людини: загальна характеристика.

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих питань в межах тем:

Права людини в історії людства. Поняття, природа та сутність прав людини. Міжнародне право прав людини та міжнародний захист прав людини. Міжнародні механізми і процедури органів ООН з додержання прав людини й основних свобод. Права людини та міжнародно-правові механізми їх захисту у МПГПП та МПЕСКП 1966 р. Конвенції ООН з прав людини із власними організаційно-правовими механізми контролю за їх здійсненням. Колективні права та їх захист в універсальному міжнародному праві. Європейська та міжнародна система захисту прав людини. Європейський суд з прав людини: загальна характеристика

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/plozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-ocinyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf). Для визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань: • поточне тестування після вивчення кожної теми; • поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля; • оцінка за самостійну роботу; • диф. залік. Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, практичних занять та консультацій, вирішення задач під час виконання самостійної роботи та опитувань здобувачів вищої освіти. Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до залікової відомості. В кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на диф. заліку. Складання диф. заліку є обов’язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік. Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.
Вимоги до реферату, тощо	Написання ІНДЗ оцінюється за критеріями:

	відповідна форма, грамотність, логічно-послідовне викладення матеріалу, охайність, науковість, достатня кількість дослідженої літератури, достатній обсяг та пропорційність структурних частин роботи. За наявності всіх компонентів робота отримує 3 балів; наявність певних недоліків, обмежена кількість використаної літератури, не логічно викладений матеріал – 2 бали; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення обраної теми, суттєві помилки – до 1,5 бали; відсутня грамотність, логічна-послідовність, охайність, література 1 бали; повністю відсутня робота - 0 балів.
Семінарські (практичні) заняття	Робота на семінарському занятті оцінюється за наступними критеріями: 3 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання. 2 бала – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні. 1,5 бала – здобувач вищої освіти загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні. 1 балів – здобувач вищої освіти за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань. 0 балів – здобувач вищої освіти взагалі відмовляється від відповіді.
Умови допуску до підсумкового контролю	З тими здобувачами вищої освіти, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку нижче 20 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Поточний контроль за модулями	0...40
Підсумкова контрольна робота	0...10
Окремі види індивідуальної та самостійної роботи: Підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо.	0...10
Усього поточний і проміжний модульний контроль	0...60
Семестровий контроль (диференційований залік)	0...40
Разом	0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політики курсу. У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»), (за семестр – 20 балів), то він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із деканатом та викладачем, що читає курс.

Загальні засади освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» закріплені Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою від 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf> та Положенням про дистанційне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-dystanczijne-navchannya.pdf>

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, тощо.

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності Національного університету “Чернігівська політехніка” <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть мати наслідки: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з Університету; - позбавлення академічної стипендії.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

1. Опольська Н., Бабой А., Бабой В. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. Вінниця : Твори, 2021. 408 с.
2. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / ред. О. Онишко. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 540 с.
3. Права людини у міжнародному праві : підручник / О. Бакумов та ін. ; ред. А. Войціховський. Харків : ООО «Планета- Принт», 2021. 404 с.

4. Наливайко Л., Степаненко К., Щербина Є. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2020. 260 с.
5. Кучук А. М., Орлова О. О., Мінченко О. В. Практика Європейського суду з прав людини : навч.-метод. посіб. Дніпро : Середняк Т.К., 2021. 124 с.
6. Право Ради Європи та практика ЄСПЛ : навч.-метод. посіб. / В. Форманюк та ін. Одеса : Фенікс, 2023. 120 с.
7. Керівництво із застосування статті 3 Європейської конвенції з прав людини. Заборона катування. 2022. 47 с. URL: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_3_UKR (дата звернення: 22.01.2024).

Інтернет-джерела.

1. Посилання на сторінку дисципліни в системі дистанційного навчання moodle. URL:
<https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6870>
2. Міжнародні документи. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/c/stru3/spi>
3. Організації Об'єднаних Націй. Офіційний сайт. URL: <https://www.un.org/>
4. Європейський Союз. Офіційний сайт. URL: https://european-union.europa.eu/index_uk
5. Рішення Європейського суду з прав людини. Офіційний сайт. URL:
[https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B\"documentcollectionid2\":\[\"GRANDCHAMBER\",\"CHAMBER\"\]%7D](https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B\)
6. Права людини та медіа діяльність. Ресурсний хаб Інституту журналістики для студентів, студенток та викладачів, викладачок медіадіяльності в Україні. Офіційний сайт.
URL: <http://labs.journ.univ.kiev.ua/hrj/>
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Офіційний сайт. URL:
<https://ombudsman.gov.ua/>
8. Програма розвитку ООН в Україні. Офіційний сайт. URL: URL:
<https://www.undp.org/ukraine>